Guide & FAQ: Rafter til Havehegn

Vejledning til opmåling, dimensioner, materialeberegning og montage

> **Vigtigt om mål: Diameter måles altid midt på raften**
> Naturrafter har en naturlig afsmalning (konisk form) og er tykkere i bunden end i toppen. Tykkelsen kan variere med 0-3 cm fra rod til top. Diameteren angives altid målt præcist midt på raften:
> • På en rafte på 220 cm måles diameteren 110 cm fra enden.
> • På en rafte på 180 cm måles diameteren 90 cm fra enden.

1. Standarddimensioner for naturrafter

Tabellen viser de tre standardtykkelser for barkede rafter samt afbarkede granrafter:

Dimension	Længder	Typisk anvendelse
Ø 3-5 cm (Tynde)	180 & 220 cm	Lette hegn, espalier eller dekorativ afskærmning
Ø 4-7 cm (Mest populær)	220 cm	Klassisk havehegn, læhegn og skelhegn
Ø 6-9 cm (Kraftige)	180 & 220 cm	Vindudsatte områder, robuste hegn og nederste bundfag

2. Opmåling & beregning af materialeforbrug

Beregn antallet af rafter ud fra om hegnet skal opbygges med vandrette eller lodrette rafter:

A. Vandretliggende rafter (anbefalet løsning)

Rafterne stables eller skrues på vandret mellem stolperne.
• Formel: Hegnets højde (cm) ÷ raftens gennemsnitsdiameter (midt på raften).
• Eksempel (180 cm højde med Ø 4-7 cm rafter): 180 cm ÷ 5 cm = ca. 36 rafter pr. fag.
• Stolpeafstand: Ved 220 cm rafter sættes stolperne typisk med ca. 200 cm centerafstand.

B. Lodretstående rafter

Rafterne monteres lodret ved siden af hinanden på 2 til 3 vandrette løsholte / lægter.
• Formel: Fagets bredde (cm) ÷ raftens gennemsnitsdiameter (midt på raften).
• Eksempel (fagbredde på 200 cm med Ø 4-7 cm rafter): 200 cm ÷ 5 cm = ca. 40 rafter pr. fag.
• Bemærk: Vælg 180 cm eller 220 cm rafter alt efter hegnets ønskede højde.

Tommelfingerregel: Husk altid at bestille 8-10 % ekstra rafter til den samlede ordre. Naturtræ har naturlige krumninger og afsmalning, og en lille margen sikrer, at du ubesværet kan sortere de kraftigste rafter til bunden og tilpasse pænt undervejs.

FAQ: Montering, Dimensioner & Vedligehold - SkovTrup Rådgivning

Spørgsmål 1: Skal rafterne monteres lodret eller vandret?

Det afhænger af det udtryk, du ønsker. Ønsker du en kurvet eller svunget top på hegnet, skal rafterne stå lodret. Til traditionelle hegn anbefaler vi vandretliggende rafter. Her kan de nederste rafter - som udsættes for mest fugt fra jorden - let udskiftes enkeltvis efter mange år, uden at hele hegnet skal pilles ned.

Spørgsmål 2: Hvilken træsort er bedst til raftehegn – gran eller fyr?

Vi anbefaler gran. Gran har en lukket cellestruktur og et naturligt højt indhold af harpiks, hvilket gør træet markant mere modstandsdygtigt over for det fugtige danske klima sammenlignet med fyr.

Spørgsmål 3: Hvilke pæle og stolper skal vi bruge?

Stolperne er det mest kritiske element, da de bærer vindbelastningen og er i konstant kontakt med jord og svampesporer. Vi anbefaler kraftige stolper af robinie (holdbart europæisk hårdttræ) eller egetræ. Begge sorter sikrer god holdbarhed - uden kemisk imprægnering.

Spørgsmål 4: Hvor meget varierer rafterne i tykkelse?

Da rafter er et 100 % naturligt skovprodukt, varierer tykkelsen med 0-3 cm fra rod til top. Diameteren angives altid som et midtmål (målt på 110 cm på en 220 cm rafte). Variationen er med til at give det færdige hegn dets levende og rustikke udseende.

Spørgsmål 5: Kræver naturrafter træbeskyttelse eller imprægnering?

Nej. Rafterne har et naturligt højt harpiksindhold, som imprægnerer træet indefra. De behøver hverken maling eller kemi. For at forlænge levetiden mest muligt anbefales det dog at holde den nederste rafte fri af direkte kontakt med jord og højt græs.

Spørgsmål 6: Kan vi selv bygge raftehegnet, og hvordan fastgøres de?

Ja, raftehegn er et meget populært gør-det-selv projekt. Rafter kan både sømmes eller skrues op. Søm er hurtigst under montagen, mens skruer giver fordelen ved nemmere efterjustering. Sæt gerne de kraftigste rafter i bunden ved vandret montering.

4. Praktiske montagetips

- **Fundament og stolper:** Grav hullerne rigeligt store i dybden (typisk 80-90 cm til frostfri dybde). Stamp godt op med stabilgrus for dræning omkring træet, og afslut evt. de øverste centimeter med tørbeton for at mindske ukrudt.
- **Snor og rettesnor:** Ved lodret montering kan du med fordel montere et lige bræt på toppen af stolperne og støde rafterne op mod dette for at få en snorlige overkant.
- **Bue/svaj i toppen:** Ønskes en blød bue på de enkelte fag, kan du lave en skabelon i en tynd krydsfinerplade, afmærke buen og skære rafterne til med en bajonet- eller stiksav.
- **Frihøjde mod jord:** Sørg for, at rafterne ikke hviler direkte i græs eller våd muldjord - det fordobler levetiden på de nederste stykker træ.

> **Få en komplet materialeberegning:** Send os dit hegnsprojekts samlede længde samt ønskede højde, så udregner vi en samlet materialeliste med rafter, robiniestolper, spildmargen og befæstigelse tilpasset dit projekt. Send os eventuelt en mail på info@skovTrup.dk